

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
Az AJB-4138/2014. számú ügyben**

Előadó: dr. Csink Lóránt

Az eljárás megindítása

Több magánszemély fordult hozzám az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvénynek (a továbbiakban: Gpt.) a 2010. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: Módtv1.) 1. §-ával kiegészített, 2013. december 30-ig hatályban volt 10. §-ában meghatározott különadó visszaigénylésének gyakorlatával összefüggésben. A panaszosok arra hivatkoztak, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) az Európai Jogok Emberi Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) és az Alkotmánybíróság döntéseivel ellentétesen nem fizeti vissza a levont különadót, sőt, „markáns szankciókat” foganatosít a különadót visszaigénylőkkel szemben. Az ügyben felmerült a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való joggal összefüggő visszásság, ezért vizsgálatot indítottam, mely során megkerestem a NAV elnökét.

Megállapított tényállás

1. Az Országgyűlés 2010. július 22-én fogadta el a Gpt.-t, amely 2010. augusztus 14-én (a kihirdetését követő napon) hatályba lépett. A Gpt. II. fejezete magánszemélyek egyes, munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódó juttatásai után fizetendő, 98%-os mértékű különadó megfizetéséről rendelkezett. A Gpt. 133. §-a értelmében e fejezet 2010. október 1-jén lépett hatályba, azonban a különadót előíró rendelkezéseket az Alkotmánybíróság a 184/2010. (X. 28.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) a hatályba lépésükre visszaható hatállyal megsemmisítette. Az Abh1. rámutatott: „a kifizetésre okot adó konkrét tényállástól függően előfordulhat, hogy a különadót olyan bevételekre is alkalmazni kell, amelyeket ugyanúgy törvény határoz meg, mint ahogyan a különadó szabályait. Ebben az esetben a jogállási törvények feltétlen alkalmazást kívánó szabályai és a különadó kötelező előírásai között sajátos ellentét feszül: a különadó alkalmazásához vezető körülmények megvalósulása, vagyis a [Gpt.-ben] rögzített különadó alapot meghaladó összeg kifizetése – ha a jogviszony megszűnik – lényegében elkerülhetetlen. (...) Az olyan törvény, amely más törvények végrehajtásához kapcsolódó bevételhez fűz a [Gpt.] szerinti adófizetési kötelezettséget, nyilvánvalóan eltúlzott mértékű, aránytalan.” Erre tekintettel az Abh1. a Gpt. vonatkozó rendelkezéseit a közteherviselési kötelezettséget előíró alkotmányi rendelkezéssel ellentétesnek minősítette.

Az Alkotmánybíróság döntését követően a Módtv1. módosította a Gpt.-t, újraszabályozva a különadót. Ezzel párhuzamosan az Országgyűlés módosította az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó szabályokat és a közteherviselési kötelezettséget meghatározó alkotmányi rendelkezést. A Módtv1. felemelte a különadó alól mentes bevétel összeghatárát, bizonyos körben mentesítette a saját jogú nyugellátásban részesülő személyeket és az örökösöket. Kimondta, hogy a korábbi évek adó- és járulékbevallásainak a különadóval összefüggő helyesbítései nem érintik a már megállapított nyugellátásokat. Ugyanakkor nemcsak az adott adóévre, hanem az adott adóévet megelőző ötödik adóévtől kezdődően írt elő adókötelezettséget. A Módtv1.-nek ez olyan új eleme, amely lényeges változást hoz a különadó hatálya alá tartozó adóalanyokat illetően.

A 37/2011. (V. 10.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.) megsemmisítette a jogszabálynak azt a rendelkezését, amely szerint a különadót a 2005. január 1-jét követően megszerzett jövedelmekre kell alkalmazni. Az Abh2. hangsúlyozta, hogy az emberi méltóságnak az illetéktelen állami beavatkozást elhárító funkciója van.

Az emberi méltóság védelme megköveteli azt, hogy az állam tartózkodjon olyan intézkedések törvénybe foglalásától, amelyek alkalmazása – a jogszabályi környezetből felismerhetően – súlyosan veszélyezteti a magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. A már lezárt adóévek (2005-2009) esetében ugyanis a különadó az érintettek vagyonát, jogszerűen szerzett tulajdonát, vagyis cselekvési autonómiájuk anyagi alapját is megterhelte. A különadó visszaható szabálya nem volt tekintettel olyan személyi, családi, vagyoni körülményekre, amelyek a 2005. január 1-je óta eltelt idő alatt jelentősen megváltoztathatták az emberek teherviselő képességét.

A különadó-fizetési kötelezettséget azonban nem csupán az Alkotmánybíróság, hanem a Bíróság is vizsgálta. A Bíróság Kamarája a 66529/11. számú ügyben (N.K.M. kontra Magyarország) 2013. május 14-én, a 49570/11. számú ügyben (GÁLL kontra Magyarország) 2013. június 25-én, valamint a 41838/11. számú ügyben (R. Sz. kontra Magyarország) 2013. július 2-án, megállapította, hogy a törvényes végkielégítéseknél a Gpt. szerinti 98%-os adómérték az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) I. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkével (tulajdon védelme) ellentétes. A magyar állam a Kamara 41838/11. és 49570/11. számú döntését követően kérte az ügyeknek a Nagykamara elé terjesztését. A Nagykamara 2013. november 4-i ülésén ezt a kérelmet nem fogadta el, a határozatok véglegessé váltak. Az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja szerint „a Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik a Bíróság végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek”. A döntéseket követően a Gpt. 2013. december 31-én hatályba lépett módosítása 98%-ról 75%-ra csökkentette a különadó mértékét.

Ezt követően az Alkotmánybíróság a 6/2014. (II. 26.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh3.) bírói kezdeményezésre – konkrét normakontroll keretében – vizsgálta, hogy a Gpt. akkor már hatályát veszített, 98%-os mértékű különadót előíró rendelkezései összhangban vannak-e Egyezménnyel, mint Magyarországra kötelező nemzetközi szerződéssel. A Bíróság esetjogát segítségül hívva az Abh3. megállapította, hogy a Gpt. 2013. december 30-áig hatályban volt 10. §-a nemzetközi szerződésbe ütközik, ezért az sem az indítványra okot adó folyamatban lévő eljárásban, *sem bármely más, bíróság előtt folyamatban lévő ugyanilyen ügyben* nem alkalmazható.

2. A panasz megalapozott kivizsgálása érdekében megkerestem a NAV elnökét az alábbi kérdésekben:

- milyen formában van mód a 2013. december 31-e előtt befizetett különadó visszaigénylésére?
- hány adózó igényelt vissza különadót, illetve hány adózó számára utalták azt vissza?
- a visszaigényelt adót teljes egészében visszatérítik, vagy terheli annak összegét valamely levonás? Amennyiben igen, milyen jogcímen?
- hány adózó kérelmét utasították el és azt milyen okokkal indokolták? Éltek e döntésekkel szemben az adózók jogorvoslattal, és ha igen, az eljárások milyen eredménnyel zárultak?
- van-e összefüggés a különadó visszaigénylése és az ellenőrzés között? Hány esetben rendelték el a különadót visszaigénylő adózó ellenőrzését?
- hány esetben szabtak ki bírságot a különadót visszaigénylő adózók terhére és annak mi volt az oka?
- átlagosan hány nap telik el a kérelem benyújtása (érkeztetése) és a különadó visszautalása között?

Válaszlevelében a NAV elnöke arról tájékoztatott, hogy a különadó visszautalására az adóhatóság kötelezett, ugyanakkor az Abh3. a visszautalásra vonatkozó eljárási kérdéseket nem rendezte, ezért a gyakorlat kialakítása érdekében állásfoglalást kért a Nemzetgazdasági Minisztériumtól.

Tájékoztatott továbbá, hogy az adózó az adókötelezettséget a keletkezésekor hatályos jogszabály alapján teljesítette, és e rendelkezés alkalmazhatóságát az *adóhatóság eljárására nézve* az Abh3. nem zárta ki, így „az önellenőrzés vonatkozásában az ellenőrzés elrendelése a jogszabálysértésre tekintettel nem mellőzhető”.

A befizetett különadó visszaiigénylésével összefüggő kérdésekre a NAV elnöke a következő választ adta: „Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 26. § (1) bekezdése szerint az adózó önadózás útján köteles megállapítani, bevallani és megfizetni az adót, és annak helyesbítésére is önadózás (önellenőrzés) keretében van lehetősége az Art. 49. §-a alapján. Az adózó tehát a befizetett különadó kiutalását, más adónemre történő átvezetését, a visszaiigényelhető különadót tartalmazó önellenőrzési bevallásban kérheti. Abban az esetben, ha az adózó a korábban bevallott és befizetett 98%-os különadó összegét egyedi kérelem útján, vagy a kiutalási és átvezetési kérelmek benyújtására rendszeresített 17. számú nyomtatványon kívánja visszaiigényelni, úgy az állami adóhatóság levélben tájékoztatja arról, hogy erre az Art. rendelkezései szerint csak önellenőrzés keretében van lehetősége.”

A NAV elnökéhez intézett egyéb kérdéseimmel kapcsolatban azt a tájékoztatást kaptam, hogy 2013. december 31. és 2014. augusztus 31 között 955 visszaiigénylési kérelem érkezett a NAV-hoz; az önellenőrzéssel módosított beadványokat a NAV az Art. 87. §-a alapján ellenőrzés keretében vizsgálja. Kiutalás csak akkor valósulhat meg, ha a NAV azt állapítja meg, hogy a visszaiigényelt adó jogszerűen jár az adózónak vissza. A vizsgálatok során adóbírság kiszabására nem került sor. A visszaiigényelt adót a jövedelemszerzőkor hatályos közterhek levonása terheli.

3. A NAV elnökének válaszát követően lépett hatályba az egyes törvényeknek a költségvetési tervezéssel, valamint a pénzüpi és a közüzemi szolgáltatások hatékonyabb nyújtásával összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Módtv2.).

A Módtv2. a Gpt.-t új, 12/D. §-szal egészítette ki. Ennek értelmében, ha a magánszemély olyan jövedelmet szerzett, amelyre a 2013. december 31-ét megelőzően a 98 százalékos adómértéket kellett alkalmazni, a magánszemély az állami adóhatósághoz intézett kérelmében az adó megállapításához való jog elévülési idején belül kezdeményezheti – akkor is, ha a kérelem ellenőrzéssel lezárt időszakot érint –, hogy az állami adóhatóság a kötelezettséget törölje. A Módtv2. rendelkezései folytán a visszaiigényelhető összeget meghatározott mértékű átalányadó terheli.

A visszaiigénylés eljárási kérdéseit tekintve a Gpt. 12/D. §-ából az következik, hogy a magánszemélynek nyilatkoznia kell arról, hogy mely jogviszonyára tekintettel vált jogosulttá a különadó alapjának minősülő bevételre, feltüntetve a bevételt juttató kifizető elnevezését, székhelyét, adószámát. A kérelemben a magánszemély nyilatkozik arról is a 98 százalékos adómértékkel megállapított különadó-fizetési kötelezettségével összefüggésben, hogy van-e folyamatban bármilyen, hazai vagy nemzetközi jogorvoslati eljárás, vagy lezárult-e már ilyen eljárás, valamint arról, hogy ennek eredményeként bármilyen kártérítés kifizetésére jogosulttá vált-e. A magánszemély kérelmében fel kell tüntetni azoknak a bevételeinek az összegét is, amelyek nem minősülnek jogszabály alapján megszerzettnek. Az adóhatóság a fizetési kötelezettség törléséről és az átalányközteher-megállapításról a kérelem kézhezvételét követő 120 napon belül határozattal dönt.

Érintett alapvető jogok

- Hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jog [*„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”* Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés];

- Közteherviselési kötelezettség [„Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.” Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdés].

Alkalmazott jogszabályok

- egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény (Gpt.)

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) határozza meg.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint közigazgatási szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagja és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés f) pontja, illetve (4) bekezdés f) pontja szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kormányhivatal, mely központi államigazgatási szerv, ebből fakadóan pedig az Ajbt. szerint hatóságnak minősül.

II. Az ügy érdeme tekintetében

1. Az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése értelmében teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez. Az Alaptörvény rendszerében a közteherviselés alkotmányos kötelezettség. Az Alaptörvény a törvényhozó diszkrecionális döntési szabadságába utalja, hogy milyen jövedelmi és vagyoni típusú adókat határoz meg, és hasonlóan szabadon dönthet az adó tárgyáról és mértékéről. „A jogalkotó tehát széles keretek között mérlegelhet a köztehermérték megállapításakor, szabadsága igen nagy abban a kérdésben is, hogy a közteherviselési kötelezettség kiindulópontjaként milyen gazdasági forrást választ ki, és ennek alapján mit jelöl ki a közteher tárgyának” (620/B/1992. AB határozat). „Az Alkotmány tehát nem azt határozza meg, hogy jövedelmet és vagyont kell, illetve lehet közteherviselési kötelezettség alapjává tenni, hanem azt írja elő, hogy a közteher viselésének a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz igazodóan, arányosan kell megtörténnie” [448/B/1994. AB határozat; 44/1997. (IX. 19.) AB határozat].

A közteherviseléssel összefüggésben is korlátozzák a törvényhozó döntési szabadságát az Alaptörvényből, valamint a Magyarország által vállalt nemzetközi szerződésekből – így különösen az Egyezményből – következő kötelezettségek. Amennyiben akár a Bíróság, akár az Alkotmánybíróság a hatásköre keretein belül arra a következtetésre jut, hogy valamely törvényben előírt adóteher nem felel meg az Egyezmény, illetve az Alaptörvény rendelkezéseinek, akkor az adott adó jogalapját veszti.

2. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék”. Ez a rendelkezés rendszertanilag is, tartalmában is elkülönül a polgári és büntető ügyek tisztességes intézésétől, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzít.

A „tisztesleges” kifejezés túlmutat a szabályszerűsége, a jogszabályok szövegének betartásán. A tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, melyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998 (III. 11.) AB határozat].

A tisztességes eljárás követelménye tehát a hatósági ügyek intézése során nem pusztán az eljárás legalitását követeli meg. Az Alaptörvény XXIV. cikkének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését. Ez az alapjog akkor érvényesül tehát, ha az ügyfelek a jogaikról és kötelezettségeikről, az igénybe vehető kedvezményekről kérésükre megfelelő időben szakszerű, pontos tájékoztatást kapnak. A jogállamiság megvalósulásának elengedhetetlen feltétele ugyanis, hogy az érintettek ténylegesen tájékozódhassanak arról, hogy a jogszabályok milyen magatartás tanúsítására kötelezik, illetve milyen jogosultságok, kedvezmények illetik meg őket a vonatkozó jogi normák alapján. Mindez különösen is igaz az adóhatósági eljárásokban, ahol az ügyfelek csak több jogszabály értelmezése útján tájékozódhatnak jogaikról és kötelezettségeikről.

3. Mind a Bíróság fent hivatkozott döntéseiből, mind az Abh3. szövegszerű rendelkezéseiből az következik, hogy a Gpt. 2013. december 30-ig hatályos 10. §-a ellentétes volt az Egyezményvel. Az a körülmény, hogy az Abh3. formailag nem semmisítette meg a Gpt. vonatkozó rendelkezését, csupán alkalmazási tilalmat mondott ki a bíróságok előtt folyamatban lévő ügyekre, annak az eljárásjogi körülménynek tulajdonítható, hogy a Gpt. 10. §-a az Abh3. meghozatalának időpontjában már nem volt hatályban. A megsemmisítés hiánya nem értékelhető akként, hogy az Alkotmánybíróság a különadó mértékét igazolta volna.

A Bíróság és az Alkotmánybíróság ama döntései, amelyek értelmében a 98%-os adómérték az Egyezmény I. kiegészítő jegyzőkönyv I. cikkével (tulajdon védelme) ellentétes, a magyar államra kötelező. Ez következik az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből is, amely szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Amint arra az Abh3. rámutatott: „Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből egyebek között az következik, hogy a nemzetközi jog és magyar jog összhangjának biztosítása nemcsak jogalkotói feladat, hanem valamennyi állami szervnek kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmezni kell. Ez azt jelenti, hogy az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni”. A konkrét esetben az *Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a jogalkotó elvi szinten rendelkezik az egyezményesértő mértékű különadó visszautalásáról, hanem szükséges az is, hogy a jogalkotó ne támasszon olyan jellegű adminisztratív terheket, amelyek visszatartják az érintett adóalanyokat valamely jogosultságuk gyakorlásától, jelen esetben a különadó visszaigénylésétől.*

A jelen vizsgálat során ezért arra kerestem a választ, hogy a Mód2. által bevezetett rendelkezés (Gpt. 12/D. §) megfelel-e az Alaptörvény XXIV. cikkéből levezethető követelményeknek.

3.1. A panaszosok hivatkoztak arra, hogy a különadó visszaigénylésének módját a NAV nem határozta meg egyértelműen, továbbá minden egyes visszaigénylést szigorú ellenőrzés, és jogsértés esetén szankció követett.

A vizsgálat eredményeként megállapítható volt, hogy a NAV nem vezetett be a különadó visszaigénylésére külön nyomtatványt, illetve nem volt fellelhető olyan részletes tájékoztatás, amely megbízható eligazítást adott volna az érintett adóalanyoknak, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényt hogyan kell értelmezni a különadót visszaigénylésére. Ettől függetlenül segítené az érintett adóalanyok jogérvényesítését, ha a NAV megfelelő tartalmú tájékoztatókat, formanyomtatványt bocsátana ki az Art. helyes értelmezéséről a különadó visszaigénylése tárgyában.

E sérelmet azonban a Gpt. 12/D. § orvosolta: meghatározza, hogy az érintetteknek milyen nyilatkozatokat kell tenniük és milyen adatokat kell szolgáltatniuk az igényérvényesítés során, határidőhöz köti továbbá a NAV eljárását is. Erre tekintettel *megállapítottam, hogy a Mód2. által bevezetett jogszabályi környezet végső soron nem eredményezi a hatósági ügyek tisztességes eljárásához való jognak a sérelmét.*

Önmagában nem jelenti az Alaptörvény XXIV. cikkének a sérelmét, ha a NAV valamely kötelezettség teljesítését vagy valamely igény érvényesítésének jogszerűségét ellenőrzi. Az sem vet fel visszásságot, ha a jogszabályok valamilyen mulasztást, szabályszegést bírsággal fenyegetnek. Az azonban *következik a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jogból, hogy az ellenőrzés nem lehet koncepciózus, nem irányulhat arra, hogy jogos igény érvényesítésétől visszatartson.* Ilyen esetekben a formálisan jogszerű ellenőrzés is alapjog-sértővé válik.

Megkeresésemre a NAV elnöke arról tájékoztatott, hogy a visszaigényléseket ellenőrzi ugyan, de az ellenőrzések során első fokú határozat kiadmányozására csak egyetlen esetben került sor, adóbírság alkalmazására pedig egyetlen esetben sem. Erre tekintettel általánosságban nem állapítható meg, hogy a különadó visszaigényléséhez kapcsolódó hatósági ellenőrzések az Alaptörvény XXIV. cikkével összefüggő visszásságot eredményeznek. Megjegyzem ugyanakkor, hogy visszásság gyanúja esetén a konkrét ellenőrzések – megfelelő panasz alapján – további ombudsmani vizsgálat tárgyai lehetnek.

3.2. Vizsgálandó kérdés továbbá, hogy megfelel-e az Alaptörvény XXX. cikkének, hogy a Gpt. 12/D. § (3) bekezdése alapján a különadó alapját az adóévre vonatkozóan meghatározott átalányközterher terheli.

Az Abh3. konkrét normakontroll jellegéből, az alkalmazási tilalomból az következik, hogy a különadó alanyait olyan jogi helyzetbe kell hozni, mintha a különadó nem terhelte volna őket. A Bíróság döntése értelmében a 98% mértékű különadó egyezményesértő, az azonban sem a Bíróság, sem az Alkotmánybíróság döntéséből nem következik, hogy a különadó alapját más, arányos mértékű közterherrel sem lehet sújtani. Az Alaptörvény és az Egyezmény szellemiségéből az következik, hogy a befizetett (levont) különadónak a befizetéskor (levonáskor) hatályos közterhekkkel csökkentett összegét kell az adózónak visszautalni.

Kétségtelen, hogy a Gpt. 12/D. § (3) bekezdése formálisan utólag (visszaható hatállyal) állapít meg adófizetési kötelezettséget korábbi adóévekre. Tartalmilag azonban ez az adóteher nem új adó, hanem az akkor hatályos adóterheket helyettesítő átalányadó, amit a jogszabály terminológiája is kifejez. Alkotmányossági álláspontom szerint, *ha az átalányadó mértéke nagyságrendileg nem haladja meg a korábbi adóévekre alkalmazott közterhek mértékét, akkor az Alaptörvény XXX. cikke nem sérül.* Erre tekintettel a közteherhivatali alkotmányos kötelezettségével összefüggésben sem állapítottam meg visszásságot.

Intézkedésem

Tekintettel arra, hogy a panasz kapcsán alapvető joggal összefüggő visszásságot nem állapítottam meg, külön intézkedést nem kezdeményezek.

Megfontolásra ajánlom azonban, hogy a különadó visszaigénylésére jogosult személyek jogérvényesítésének elősegítése érdekében a NAV elnöke megfelelő tartalmú tájékoztatót tegyen közzé.

Budapest, 2015. január

Székely László sk.